

FINANČNÍ MANAŽER

22. 10. 2004

ČÍSLO 19

Vedete své účetnictví v České republice správně?

Rád bych se s vámi podělil o své zkušenosti z praxe, týkající se kvality účetních knih společností, organizačních složek a podnikatelů v České republice. Vstup naší země do Evropské unie, zavedení evropských pravidel do české účetní a daňové legislativy, zavedení 6. direktivy EU o dani z přidané hodnoty a v neposlední řadě i ekonomická politika naší vlády přináší neustále nové změny a požadavky na účetní profesi.

Mnozí možná znají, jak je komplikované najít kvalifikovanou účetní s jazykovými znalostmi. Problém spočívá v tom, že pro vedení podniku je stále komplikovanější zkontrolovat správnost účetnictví.

Samozřejmě u větších společností, které jsou povinné auditovány, přebírá tuto kontrolu auditor, popřípadě u některých společností může přebírat funkci kontroly i daňový poradce. V čem spočívají podle našich zkušeností problémové oblasti:

• Účtování dlouhodobého majetku

Zvláštní odpisové sazby pro daňovou a obchodní bilanci a zvláštní vedení daňového a obchodně-právního přehledu majetku nejsou sice nové, ale jsou stále spojeny s mnohými chybami a problémy. S dlouhodobým majetkem souvisí mnoho otázek s reinvestičním odpisem a daňovými rezervami na opravy. Jednoduchá kontrola spočívá v tom, když si minimálně jednou do roka necháte předložit celkový daňový a obchodně-právní přehled dlouhodobého majetku. Kontrolujte jej dohromady s inventurou, která by měla být prováděna také minimálně jednou do roka.

• Skladové účetnictví

Stále automatizovanější účtování dlouhodobého majetku pomocí nových softwarových paketů vede k tomu, že v podnicích stále méně lidí rozumí principu skladového účetnictví. Takovýto problém vzniká jen u větších společností. Nechte si své skladové účetnictví zkontrolovat auditorem.

• Opravná položka k pohledávkám

Daňově odpočitatelné opravné položky k pohledávkám jsou stále vlastní kapitolou správného daňového přiznání a správné daňové bilance. Nechte si opět jednou za rok předložit kompletní evidenci daňových opravných položek k pohledávkám.

• Rezervy a mimořádné položky

V praxi se tyto položky často používají k tomu, aby účetnictví vykazalo požadovaný výsledek. Rozpuštění zůstatků těchto různých účtů je potom samozřejmě spojeno s potížími.

• Daň z přidané hodnoty (DPH)

V naší společnosti je mnoho daňových poradců, kteří se specializují na nový zákon o DPH, přičemž je velice těžké celou problematiku nyní s 200 novelizovanými body sledovat. Naše zkušenost z kontrol, které jsme v tomto roce prováděli v rámci auditu a daňového poradenství, je, že nikde nebyla DPH stoprocentně správně. Jestliže si chcete být jisti, že vaše DPH bude správně odvedena, potřebujete k tomu dobrého daňového poradce. Dobrou zprávou v tomto směru je snad to, že ministerstvo financí připravuje tzv. generální pardon pro penále z důvodu špatně odvedené DPH.

• Mezinárodní účetní standardy

Podle platných zákonů v ČR jsou společnosti kotované na burzách v rámci EU povinné od 1. ledna 2005 vést své účetnictví podle Mezinárodních účetních standardů – International Accounting Standards (IFRS). Přitom daňový základ bude nutné zjišťovat i nadále podle českých účetních standardů. Nebude tedy možné, tak jak tomu bylo doposud, tzv. překlápět pouze účetní závěrky, ale bude nutné vést paralelně daňové – české účetnictví a účetnictví podle Mezinárodních účetních standardů. Otázek v této souvislosti vzniká celá řada a ani samostatný článek by je všechny neobsáhl. Upozorňujeme jen na to, že v ČR většina sice ví, co jsou Mezinárodní účetní standardy, ale málo účetních by dokázalo s čistým svědomím říct, že podle nich umí účtovat.

V tomto článku jsem chtěl upozornit pouze na ten fakt, že kontrolovat správnost účetnictví je sice čím dál komplikovanější, ale čím dál potřebnější, neboť účetnictví se stává samostatným profesním oborem. V budoucnu jistě nelze předpokládat změny, které by situaci zjednodušovaly, ale v souvislosti se zjišťováním daňového základu, jehož cílem je vybrat daň z nahospodařeného zisku, bude účetnictví v budoucnu komplikovanější a bude se i obtížněji kontrolovat. Prostě bude hůř.

Ing. Ivan Fučík
fucik@fucik.cz

DAŇOVÝ KALENDAŘ – ŘÍJEN / LISTOPAD

25. 10.

DPH

- podání přiznání a daň za září plátců s měsíčním zdaňovacím obdobím
- podání přiznání a daň za třetí kvartál pro čtvrtletní plátce
- Spotřební daň – podání přiznání za září

1. 11.

Daň z příjmu

- odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za září
- odvod částek zajištění daně za září

9. 11.

Spotřební daň – platba daně za září

ZE SBÍRKY ZÁKONŮ

• Částka 183, rozeslaná 20. října 2004

536. Vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podnikání na kapitálovém trhu v oblasti ochrany proti zneužívání trhu

• Částka 181, rozeslaná 15. října 2004

527. Nařízení vlády, kterým se stanoví výše poplatků za užívání dálnice a rychlostní silnice silničními motorovými vozidly
529. Vyhláška, kterou se ruší vyhláška č. 262/2003 Sb., kterou se stanoví částka pro určení výše příspěvku na dopravu podle zákona o státní sociální podpoře

• Částka 180, rozeslaná 13. října 2004

525. Úplné znění zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, jak vyplývá z pozdějších změn
526. Úplné znění zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, jak vyplývá z pozdějších změn

• Částka 179, rozeslaná 8. října 2004

521. Nařízení vlády, kterým se pro účely důchodového pojištění stanoví výše všeobecného vyměřovacího základu za rok 2003 a výše přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2003 a upravují částky pro stanovení výpočtového základu
522. Vyhláška, kterou se mění vyhláška České národní banky č. 333/2002 Sb., kterou se stanoví pravidla obezřetného podnikání ovládajících osob na konsolidovaném základě

Měsíčníky vydavatelství **Economia**
MODERNÍ ŘÍZENÍ a PRÁVNÍ RÁDCE

Vyžádejte si výtisk na ukázkou či předplatné na e-mailové adrese:
predplatne@economia.cz nebo
na bezplatné tel. lince 800 110 022.

Internetové stránky titulů najdete na:

www.ModerniRizeni.cz
www.PravniRadce.cz

DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY

Uplatnění DPH na vstupu u plnění pro reprezentaci

V tomto článku bychom chtěli navázat na v poslední době velmi často rozebíranou problematiku přefakturace nákladů. Tentokrát se zaměříme na náklady na reprezentaci a stručně tuto tematiku zhodnotíme v souvislosti s ustanoveními zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále ZDPH) a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále ZDP).

Paragraf 75 odst. 3 ZDPH stanovuje, že: „**Plátce nemá nárok na odpočet daně u přijatých zdanitelných plnění použitých pro reprezentaci, kterou nelze podle zvláštního právního předpisu uznat za výdaje vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů.**“ Tímto zvláštním právním předpisem je ZDP, jmenovitě § 25 odst. 1 písm. t), podle kterého **jsou výdaji na reprezentaci zejména výdaje na pohoštění, občerstvení a dary.**

Na společném jednání zástupců Komory daňových poradců ČR a Ministerstva financí ČR bylo odsouhlaseno, že i přesto, že § 75 ZDPH obsahuje přímý odkaz na výše uvedené ustanovení ZDP, je možné se domnívat, že pro uplatnění nároku na odpočet je rozhodující fakt, zda ZDP jako takový umožňuje daná přijatá zdanitelná plnění považovat za výdaje vynaložené k dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, tj. zda ZDP umožňuje zahrnout daný náklad do daňově uznatelných nákladů daného plátce či nikoliv.

Sazby DPH v členských státech EU

(Evropská komise publikovala aktualizovaný souhrn sazeb DPH platných v členských státech Evropské unie)

Členský stát	Nulová sazba	Specifická snížená sazba	Snížená sazba	Střední sazba	Základní sazba
Belgie	ano		6	12	21
Dánsko	ano				25
Německo	ne		7		16
Řecko ^{*1}	ne	4	8		18
Španělsko ^{*2}	ne	4	7		16
Francie ^{*3}	ne	2,1	5,5		19,6
Irsko	ano	4,4	13,5	13,5 ^{*4}	21
Itálie	ano	4	10		20
Lucembursko	ne	3	6	12	15
Nizozemsko	ne		6		19
Rakousko	ne		10	12	20
Portugalsko	ne		5/12		19
Finsko	ano		8/17		22
Švédsko	ano		6/12		25
V. Británie	ano		5		17,5
Lotyšsko	ne		5		18
Estonsko	ano		5		18
Litva	ne		5/9		18
Polsko	ano	3	7		22
Česko	ne		5		19
Slovensko	ne				19
Maďarsko	ne	5	15		25
Slovinsko	ne		8,5		20
Malta	ano		5		18
Kypr	ano		5		15

*1 Na území Lesbos, Chios, Samos, Dodecanese, Cycladen, Thassos, Severní Sporades, Samothrace a Skiros se za určitých podmínek aplikují sazby DPH 3 %, 6 % a 13 %.

*2 Specifická DPH se aplikuje na Kanárských ostrovech, nazývaných IGIC (Impuesto General Indirecto Canario), a sice 2 %, 5 %, 9 %, 13 %.

*3 Na Korsice se aplikují následující sazby DPH: 0,9 %, 2,1 %, 8 %, 13 % a 19,6 %. V zámořských oblastech kromě Francouzské Guyany, se aplikuje snížená sazba DPH 2,1 % a základní sazba DPH 8,5 %.

*4 Některé zboží a služby se vztahují ke střední sazbě DPH 13,5 % namísto snížené sazby DPH.

Zdroj: VAT Forum CV/SC – No. 39/2004 – 3. října 2004

Podle ustanovení § 24 odst. 2 písm. zc) ZDP jsou daňově uznatelným nákladem i „výdaje (náklady), které nejsou podle § 25 výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a to jen do výše příjmů (výnosů) s nimi přímo souvisejících za podmínky, že tyto příjmy (výnosy) ovlivnily výsledek hospodaření ve stejném zdaňovacím období nebo ve zdaňovacích obdobích předcházejících“.

Vzniknou-li tedy plátci např. náklady na pohoštění či výdaje související s nákupem darů, které jsou ve své podstatě považovány za přijatá zdanitelná plnění použitá pro reprezentaci, ale plátce tyto náklady ve stejném kalendářním či hospodářském roce přefakturuje na jinou osobu, přičemž tuto skutečnost je schopen doložit, může si tento plátce přefakturované výdaje na reprezentaci zahrnout do daňově uznatelných nákladů a rovněž si u těchto plnění uplatnit nárok na odpočet DPH na vstupu. Při přefakturaci pak následně odvede z přefakturované částky daň na výstupu.

Tento postup lze uplatnit i v případě, že přefakturované náklady na reprezentaci tvoří část celkové kalkulace ceny za plnění (např. pořádání společenské akce), které plátce pro jinou osobu (svého zákazníka) uskutečňuje. Opět ale musí být splněna podmínka, že plátce musí být schopen přefakturaci výdajů na reprezentaci prokázat (např. na základě kalkulace ceny či objednávky).

Za splnění podmínek ustanovení § 24 odst. 2 písm. zc) ZDP má tedy plátce DPH nárok na odpočet daně i u takových přijatých zdanitelných plnění, které jsou primárně považovány za náklady na reprezentaci a u nichž obecně ustanovení § 75 odst. 3 ZDPH neumožňuje daň na vstupu uplatnit.

Zdroj: materiály Komory daňových poradců

Ing. Petr Havlena, havlena@fucik.cz

FP servis

Kdo bude smět prodávat pojištění
... důsledky nové legislativy

Nová kvalifikační pravidla regulují prodej pojišťných produktů!

- Zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech a navazující prováděcí vyhlášky
- Inovovaný zákon o pojišťovnictví
- Inovovaný zákon o pojištné smlouvě ...

Ve čtvrtek 25. listopadu 2004 od 9.30 hodin
v Komorním sále Kongresového centra Praha

Cena vstupného pro předplatitele FP-finančního
poradce a člena ARIZ ČR je 2640 Kč.

Účastnický poplatek je možné uhradit přímo
na místě konání akce.

Více informací: www.FPweb.cz/FPservis
nebo seminare@economia.cz

KRÁTCE

Sdělení o výši průměrné mzdy

Ministerstvo zdravotnictví na základě § 3a odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, sděluje, že průměrná hrubá měsíční nominální mzda zaměstnanců v národním hospodářství v roce 2003 činila 16 920 Kč.

Novela ZDPH je schválena

Dne 15. října 2004 schválila Poslanecká sněmovna ve třetím čtení návrh novely zákona o dani z přidané hodnoty (návrh zveřejněn na internetových stránkách www.psp.cz a ve sněmovním tisku č. 630/2). Účinnost rozsáhlé novelizace tohoto zákona se předpokládá začátkem roku 2005, příp. koncem tohoto roku.

Živnostníci přijdou o přídavky

Mnoho rodin živnostníků přišlo o nárok na přídavky na děti. Stát totiž úředně stanovil, že se každému majiteli živnostenského listu bude počítat příjem 8400 Kč měsíčně bez ohledu na to, zda nějaké příjmy ze živnosti měl. S takto uměle zvýšeným příjmem spousta lidí nebude mít nárok na sociální dávky, které dosud pobírali. Stanovuje to tak loni schválená novela zákona o sociální podpoře. Platí pro přepočty od 1. 10. a vztahuje se na příjmy za rok 2003. Ministerstvo práce chce zákon rychle upravit.

ProBusiness

www.probusiness.cz

- podnikatelský adresář firem z celé ČR
- rozšířené ekonomické informace
- intuitivní vyhledávání podle různých kritérií

MEDIATEL, spol. s r.o., Thámová 16, Praha 8

Elektronický podpis zlepšil komunikaci s úřady

Nejvýznamnější legislativní úpravou umožňující elektronickou komunikaci je bezesporu zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu ve znění pozdějších předpisů. Úplné znění této právní normy bylo vyhlášeno ve Sbírce zákonů v září 2004. Tento zákon provádí Nařízení vlády č. 304/2001 Sb., přičemž v září bylo zveřejněno ve Sbírce zákonů nové Nařízení vlády č. 495/2004 Sb., které nahrazuje původní nařízení a nabývá účinnosti 1. ledna 2005. Současně také byla v září 2004 zveřejněna ve Sbírce zákonů Vyhláška č. 496/2004 Sb., o elektronických podatelnách (účinnost 1. ledna 2004) upravující problematiku související s odesláním a zpracováním datových zpráv.

Elektronický podpis by měl zlepšit komunikaci s úřady státní a obecní správy. Není to ovšem naskenovaný ruční podpis, jak se mnozí mohou mylně domnívat, ale je to kratší datová struktura, která se připojuje ke zprávě hlavní. Tato dodatečná datová zpráva se vytváří zásadně elektronicky na základě složitých matematických metod. Aby se zabránilo zneužití údajů poskytovaných elektronickou cestou, je obsah zprávy chráněn veřejným klíčem úřadu a soukromým klíčem občana.

Zákon o elektronickém podpisu předpokládá existenci důvěryhodné třetí strany, která bude nejen vydávat tzv. certifikáty, ale bude se průběžně starat o jejich správu, distribuci, uchování, zveřejňování a poskytovat další služby. Tato instituce se nazývá certifikační autoritou. Dnes jich existuje několik, avšak pouze jedna získala státní akreditaci pro poskytování tzv. kvalifikovaných certifikátů, které zákon vyžaduje pro komunikaci s úřady státní správy.

Certifikát je jakousi průkaznou obdobou průkazu totožnosti při elektronické komunikaci. Jednoznačně svazuje fyzickou totožnost subjektu s jeho totožností elektronickou. Údaj, na jehož základě lze osobu jednoznačně identifikovat, se uvádí jako desetimístné číslo v desítkové soustavě v rozsahu 1 100 100 100 až 4 294 967 295 a spravuje ho ústřední orgán státní správy. Jeho hodnota není zaměnitelná s rodným číslem a nesmí být osobním údajem podle zvláštního právního předpisu.

Získání tohoto certifikátu spočívá ve dvou krocích. V prvé řadě musí občan zpracovat datové podklady na svém PC a pak se musí podrobit fyzickému ověření totožnosti a datových podkladů na daném úřadu veřejné moci. Vydáváním certifikátů se zabývá První certifikační autorita, a.s. Podrobnosti naleznete na webové stránce: <http://ica.cz>. Kontaktními místy této společnosti jsou téměř všechny pobočky ČSOB. Jejich aktuální seznam je na <http://www.ica.cz/kontakty1.html>.

Z úvodních ustanovení nařízení vlády, které provádí zákon o elektronickém podpisu, vyplý-

vá povinnost orgánů veřejné moci přijímat a odesílat datové zprávy se zaručenými elektronickými podpisy založenými na kvalifikovaných certifikátech, pokud to vyplývá ze zvláštních právních předpisů. Zvláštním právním předpisem pro daňovou oblast je zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, kde je v § 21 odst. 3 vymezena možnost podání elektronickou formou. Jedná se především o podání v daňových věcech, jako jsou oznámení, žádosti, návrhy, námítky, odvolání apod. Elektronickou komunikaci s finančními úřady upravuje také Pokyn č. D – 252. Na základě tohoto pokynu mohou být podávána v elektronické podobě také daňová přiznání. Touto formou se podávají tyto typy daňových přiznání:

- daňové přiznání k silniční dani,
- daňové přiznání k dani z nemovitostí,
- daňové přiznání k dani z přidané hodnoty,
- daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob, typ A, B,
- daňové přiznání k dani z příjmu právnických osob (pouze některých),
- oznámení o nezdaněných vyplacených částkách fyzickým osobám podle § 34 odst. 5, 8, 9 a 14 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Aplikace elektronického podávání písemností pro daňovou správu zatím neumožňuje podat přiznání k dani z příjmů právnických a fyzických osob za část zdaňovacího období, ale pouze za celé období. Pro podepsání podání lze použít jen zaručený elektronický podpis s kvalifikovaným certifikátem, který v současné době vystavuje První certifikační autorita, a.s. Kvalifikovaný certifikát musí obsahovat

takové údaje, aby osoba byla jednoznačně identifikovatelná (§ 11 zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu), a proto při žádosti o vystavení certifikátu je nezbytné požádat o uvedení bezvýznamového identifikátoru MPSV (nutnost pro komunikaci s úřady MFČR a s úřady MPSV).

Zároveň je zachována možnost podávat uvedená přiznání prostřednictvím datové zprávy neopatřené zaručeným elektronickým podpisem (na disketě nebo po internetu). Součástí takového podání datové zprávy je e-tiskopis vytisknutý na PC uživatele, jež daňový subjekt podepíše a do tří dnů doručí svému místně příslušnému správci daně. Výhodou tohoto postupu je, že daňový subjekt si nemusí pořizovat zaručený elektronický podpis s kvalifikovaným certifikátem, přitom však může se správcem daně komunikovat elektronicky a využívat všech výhod programu (zejména automatické kontroly na správnost vyplnění a nápovědy) s jen minimálními nároky na předávání listinných příloh, zejm. u daně silniční a

(Pokračování na stránce 4)

Cena ropy hýbe světovými kapitálovými trhy

Velkým úspěchem světových kapitálových trhů v září tohoto roku bylo, že i přes množství negativních zpráv nedošlo k velkému poklesům. Na vývoj cen měly vliv především

stále rostoucí ceny ropy (byla překonána magické hranice 50 dolarů za barel) a varování některých klíčových firem před čtvrtletními výsledky.

Ceny ropy byly hlavním událostí

měsíce. K překročení hranice 50 dolarů za barel přispěly nepokoje v Nigérii, hurikány v Karibské oblasti, násilí a teroristické útoky na Blízkém východě, problémy ruského ropného obra Jukos týkající se daňových úniků a v neposlední řadě také vysoká poptávka po této surovině, která je umocněna rostoucí spotřebou v Asii a v současné době činí světově 82 milionů barelů denně.

Ceny ropy jsou pro akcie v současné situaci bohužel klíčovým faktorem. Je jasné, že jejich vysoké hodnoty brzdí ekonomický rozvoj a zvyšují náklady většiny firem. Pouze sektor ropných firem profituje ze zvyšujících se marží, což se projevilo v růstu oborů petrochemie a energetiky. V průběhu října lze očekávat stagnující trh, který bude jistě ovlivněn stále rostoucími cenami ropy a volbami prezidenta nejsilnější ekonomiky světa – USA.

ÚČETNICTVÍ, MZDY – OUTCOURSING

Funguje vám správně účtárna? Pokud si nejste jisti, zkuste odpovědět na následujících šest otázek:

- Máte včas k dispozici měsíční výsledky hospodaření?
- Máte výsledky k dispozici v přehledné i srozumitelné formě?
- Víte, kolik musíte v příštím období zaplatit, a zda na to máte? Jinými slovy, máte přehled o vlastním cash-flow?
- Říká vám často vaše účetní, že něco nejde?
- Jste si jisti, že na daních neplatíte víc, než musíte?
- Uplatňujete správně DPH u plnění v rámci EU?
- Umíte svou účetní zkontrolovat, nejste na ní závislí?

Pokud je odpověď u dvou a více otázek negativní, je čas se zamyslet nad svým účetnictvím. Kontaktujte nás a my vám poskytneme první konzultaci zdarma.

Fučík & partneři

auditoři, daňoví poradci

www.fucik.cz, tel. 222 13 54 20

Chcete-li se přihlásit k odběru newsletteru Finanční manažer, napište na adresu pdf.financnimanazer@economia.cz.

(Pokračování ze stránky 3)

daně z nemovitostí. Rovněž lze daňové přiznání vytisknout na standardní tiskopis a ten doručit obvyklým způsobem. Kromě toho lze žádat touto cestou i o vrácení přeplatku na daní či podat oznámení o změně sídla.

Při zpracování daňových přiznání je třeba řídit se podmínkami zveřejněnými na internetových stránkách ministerstva financí v části ELEKTRONICKÉ ZPRACOVÁNÍ PÍSEMNOSTÍ PRO SPRÁVU DANÍ. Zde je i podrobný popis programu včetně vyžadovaných technických parametrů. Program je vybaven kontrolou vložených údajů, přičemž po volbě příslušné ikony pro kontrolu upozorní

v Protokolu chyb na případné chyby. Výpis těchto chyb je zobrazen ve spodní části obrazovky daňového přiznání. Po zvolení vybrané chyby se kurzor nastaví na místo chyby (je červeně označeno).

Z výše uvedeného vyplývá, že daňová správa má předpoklady pro elektronickou komunikaci se státní správou. Tento moderní způsob komunikace plně vyhovuje požadavkům na zabezpečenou komunikaci, jako je rychlost, důvěryhodnost, integrita a neodmítnutelnost odpovědnosti.

Ing. Petr Masař

masar@fucik.cz

PORADNA

Změny v pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

Téměř před pěti lety byl přijat zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. V soukromém pojišťovníctví se v novodobé historii jedná o jeden z nejvýznamnějších kroků k transformaci zákonného pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla na pojištění smluvní. V posledních letech se významně zvýšil počet vozidel i hustota provozu na pozemních komunikacích, a tím také přibýlo škod provozem způsobených. Vstoupili jsme do EU. To vše se odráží v legislativních změnách.

Vozy se pohybují na širokém území mnoha států a odstraňování překážek jejich pohybu a rychlá i odpovídající náhrada škody způsobená jejich provozem patří k prioritám právních řádů vyspělých států. Nesplnění povinnosti mít svoji odpovědnost za škodu způsobenou provozem auta pojištěnou podle zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla je považováno za přestupek, za jehož spáchání hrozí vysoká pokuta. Novelou zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla provedenou zákonem č. 47/2004 Sb. došlo k řadě významných změn.

Nejdůležitější změny

Právě došlo k navýšení limitů pojistného plnění, a to v případě škody na zdraví nebo usmrcení z 18 mil. Kč na 35 mil. Kč. Limit se vztahuje na každou zraněnou nebo usmrcenou osobu, takže v případě zranění více osob je pojistitel povinen plnit každé z nich podle skutečně vzniklé škody, a to až do výše 35 mil. Kč. V případě věcné škody a ušlého zisku se limit 5 mil. Kč zvýšil na 18 mil. Kč bez ohledu na to, kolik osob bylo při škodné události poškozeno.

Místo dřívější regulace minimální a maximální výše pojistného se pojistiteli stanovila povinnost zohlednit při sjednávání výše pojistného v pojistné smlouvě předcházející škodný průběh pojištění odpovědnosti pojistníka, a to slevou na pojistném v případě bezeškodného průběhu pojištění nebo přírůzkou k pojistnému v případě výplaty pojistného plnění z pojištění

odpovědnosti. Způsob stanovení výše pojistného podléhá kontrole ministerstva financí.

Významnou změnou pro poškozené je stanovení povinnosti pojišťovně, aby ukončila do tří měsíců od nahlášení škody šetření a sdělila poškozenému výši plnění nebo v této lhůtě podala písemné vysvětlení, proč bylo plnění zamítnuto nebo sníženo.

Z hlediska urychlení poskytnutí pojistného plnění byl v komunitárním právu zaveden institut takzvané škodních zástupců. Má poškozeným zabezpečit jednodušší dosažení odškodnění v případě, kdy utrpí při pobytu v některém z členských států mimo své bydliště v důsledku dopravní nehody škodu na zdraví nebo majetku. Úkolem škodního zástupce je projednat a vyřídit nároky z události, které splňují zákonem stanovené podmínky. Musí být schopen šetřit případ v úředním jazyce členského státu, kde má poškozený bydliště.

Novela zákona rozšířila také povinnosti České kanceláře pojistitelů. Jednou z nich je povinnost vytvořit informační středisko, jehož úkolem je usnadnit poškozeným získat informace nezbytné k uplatnění přímých nároků na náhradu škody proti pojišťovně, resp. u jejích škodních zástupců. Současně dochází k propojování databází v jednotlivých členských státech, které budou prostřednictvím informačních středisek využitelné občany Společenství.

Tím by se měla usnadnit cesta k získání informací potřebných pro uplatnění jejich nároků na náhradu škody způsobené vozidly s obvyklým stanovištěm ve Společenství. Stejně tak s cílem urychlit dosažení náhrady škody byl vytvořen institut tzv. náhradního plnění pro případy, kdy pojišťovna nesplnila zákonem stanovené povinnosti nebo kdy nelze zjistit pojišťovnu ani vozidlo, kterým byla v jiném členském státě škoda způsobena.

Více se dočtete v článku JUDr. Jany Čechové a PhDr. Vladimíra Příkrýla „Některé změny v pojištění odpovědnosti z provozu vozidla“ v Právním rádci č. 10/2004.

Vláda souhlasí s plánem MF na zlepšení účetnictví a auditu v ČR

Ministerstvo financí může zahájit první kroky, které povedou ke zlepšení stavu účetnictví a auditu v České republice. Vláda dnes schválila plán, po jehož splnění by se měla zvýšit důvěryhodnost českých účetních a auditorů a také jejich nezávislost. Informoval o tom tiskový odbor vlády. Ministerstvo financí na projektu spolupracovalo se Světovou bankou.

Na rozpracování akčního plánu by se kromě vládního aparátu měly podílet také Komora auditorů či ministerstvo spravedlnosti. Auditora by měla přibližně od roku 2006 schvalovat valná hromada akcionářů nebo společníků, kvůli čemuž by se měl například změnit obchodní zákoník.

U sestavování konsolidovaných účetních závěrek by se měly omezit výjimky a sjednotit termíny pro podání. Účetní závěrky a výroční zprávy by se také měly nově ukládat na rejstříkovém soudu. Do právního řádu by se měl podle návrhu zavést pojem „subjekty veřejného zájmu“, a předpokládají se také povinné české překlady mezinárodních standardů v postupech účtování.

Vláda schválila i další návrh ministerstva financí na zabezpečení finančních prostředků na spolufinancování programů Evropské unie u vybraných rozpočtových kapitol v letošním roce. Zhruba 200 milionů Kč, které zbývají v letošním státním rozpočtu v kapitole všeobecná pokladní správa, si mezi sebe rozdělí ministerstva průmyslu a obchodu a ministerstva zemědělství. MPO dostane 94 milionů Kč na podporu průmyslu a podnikání a ministerstvo zemědělství získá 106 milionů Kč na rozvoj venkova.

OTÁZKY A ODPOVĚDI K DPH

• Kam se v daňovém přiznání uvádí dodání zboží prostřední osobou (plátcem daně v ČR) v případě třístranného obchodu?

Pouze na řádky 810 a 815.

• Český plátec DPH fakturuje německému plátcovi poskytnuté služby spočívající v práci strojvedoucího a ukládání a tankování vlaku, který jezdí po území ČR i SRN. Je možné tyto služby zařadit podle § 10 odst. 4 písm. b) ZDPH do „služeb přímo souvisejících s přepravní službou“, nebo je pokládat v souvislosti s ustanovením § 10 odst. 6 písm. e) ZDPH za „poskytnutí pracovní síly“?

Vycházíme-li z ustanovení 6. směrnice ES, jedná se v tomto případě o poskytnutí pracovní síly.

Ing. Ivan Fučík

ve spolupráci s pracovníky MF

fucik@fucik.cz